

af forskellige Ruiner 153,543 Kr., nogle Bygninger til Statens Lærerhøjskole og Lærerkursus 124,497 Kr., Bibliotek i Aarhus 118,714 Kr., Det kgl. Teater: Opbevaring af Dekorationer 56,743 Kr., Rigsarkiv (Ombygning) 70,000 Kr., Det nye kgl. Bibliotek til Anskaffelse af forskellige Ting 38,635 Kr., Blindeinstitut i Kalundborg 65,344 Kr., Den Hirschsprungske Samling 140,000 Kr., Det store kgl. Bibliotek 1,774,383 Kr., nyt Feltskyts 4,750,000 Kr., Epidemihospital for Hær og Flaade 622,125 Kr., Bygning i Nyboder 47,398 Kr., og nu komme vi til de store Poster: Bygninger og Øvelsespladser 7,868,352 Kr., Befæstningsanlæg 9,326,354 Kr., Søkrigsmateriel 4,844,999 Kr., Lollandske Digelag 200,000 Kr., Den sjællandske Bondestands Sparekasse 2,000,000 Kr. og Bankgarantien 6,000,000 Kr. Det bliver i alt 57,263,485 Kr. af de 106,085,000 Kr., som vi paa § 26 have anvendt. Jeg synes, det er rigtigt at nævne det, for at vi for en Del kunne se, hvad Pengene ere gaaede til.

Jeg skal gøre nogle Bemærkninger om enkelte af disse Summer. Der er en Sum paa over 1 Mill. Kr. til internationale Havundersøgelser. Man skulde haabe, at vi stod nær ved Enden af de store Bevillinger til dette Formaal; det kan vel ikke blive ret mange Aar, vi skulle blive ved at ofre Penge paa det. Dernæst have vi brugt over 3 Mill. Kr. til Høfder og Moler. Man skulde jo tro, at vi snart vare færdige med at bygge Høfder, dog vil det temmelig sikkert blive nødvendigt at bygge nogle faa nye Høfder ved Bovbjerg og ligeledes i en nær Fremtid at foretage nogle Moleanlæg ved Thyborønkanalen. Naar Limfjordskommissionen er færdig, ville vi sikkert blive nødsagede til at beskæftige os med Forholdene ved Limfjorden. Der har fra Venstres Side og fra mange Sider været krævet en Vestkysthavn. Vi have Munden til den ved Thyborønkanal, og jeg kan umuligt tænke mig, at Rigsdagen skulde gaa med til at bygge en Havn saaledes, at den ikke stod i Forbindelse med Limfjorden, thi det vilde efter min Mening være forfejlet. Vi ville blive nødsagede til at anvende ikke ubetydelige Summer til dette Øjemed og ligeledes til smaa Havneanlæg og Brobygninger. Med en Post som Rigsarkivet ere vi færdige. Hvis de 6 Mill. Kr., som ere bevilgede til Christiansborg Slot, skulle slaa til, er man allerede højt oppe med Hensyn til Forbruget af den bevilgede Sum. Hvorledes det vil gaa med Sindssygeanstalterne, ved jeg ikke. Det ser ud, som om der

var Pladsmangel, og formentlig blive vi derfor nødsagede til at bygge nye. Sandsynligheden taler altsaa for, at der ogsaa i Fremtiden vil kræves store Beløb paa dette Omraade. Hvad der imod Tuberkulosehospitalet og Sanatorier angaar, skulde man antage, at man snart var færdig med at yde Tilskud af Statskassen til Opførelse af saadanne. Hvorvidt man i en nær Fremtid vil komme til lignende Arbejder som dem, der ere foretagne ved Mariæ Kirke og Kloster i Helsingør og St. Bendts Kirke i Ringsted, Arbejder, der tilsammen have kostet 800,000 Kr., samt ved Viborg og Ribe Domkirker, ved jeg ikke, men jeg formoder, at det ikke vil være Tilfældet. Det store kgl. Bibliotek, som der er ofret 1,774,000 Kr. paa, er ligeledes færdigt, og et lignende Bygningsforetagende vil vel neppe komme til at foreligge i en nær Fremtid. Se vi paa Bevillingerne til Befæstningsanlæg og i det hele til de Love, som bleve vedtagne i 1909, er der forbrugt og bevilget henimod 22 Mill. Kr. Det er Broderparten, men det er ogsaa Udgifter, som jeg haaber, vi aldrig faa Magen til. Det er to store Bæter, jeg har sidst paa Listen, de 2 Millioner til den sjællandske Bondestands Sparekasse og de 6 til Bankgarantien, og saadanne Bæter skulde vi gerne være fri for i Fremtiden.

Det er altsaa store Beløb, der ere brugte paa § 26, men det er jo Krav, der ere blevne stillede, og som Rigsdagen har ment ikke at kunne komme udenom. Det er vist temmeligt givet, at vi ikke vare gaaede saa rask frem med Bevillingerne, dersom de vanskelige økonomiske Forhold havde meldt sig noget tidligere, men der var jo en Aarrække, hvor Statsregnskaberne altid viste gunstige Resultater, og hvor vi mente som saa: Vi kunne nok tage det Skridt og det Skridt. Men disse Skridt ere blevne mange, og de ere blevne store.

Gaa vi saa til § 27, er Summen ogsaa der betydelig. Der er i de 12 Aar til Afdrag paa Gæld gaaet 28,193,224 Kr. Der var i 1910—11 en Post paa 15 Millioner, som jeg har udeladt, fordi det er en Tilbagebetaling af et af de Laan, vi have optaget. Til offentlige Arbejder er der i de samme 12 Aar forbrugt og foreslaaet 132,698,003 Kr. Vi vide alle, hvad de Penge ere gaaede til, f. Eks. til Dobbeltsporet paa Fyn, Københavns Personbanegaard og en Masse andre Ting og saa til det rullende Materiel. Hvad dette har slugt, er ganske forfærdeligt, men jeg skal ikke specificere det mindste af det. Paa § 27, III: Forskellige